

objectum intellectus formaliter sumpti. conc. mi. & neg. conseq. Quando dicitur, bonum non esse objectum intellectus, significatur tantum, quod res cognita ut bona, seu ut potens terminare volitionem, sive amorem, non sit cognita ut vera, seu ut potens terminare intellectionem: itaque contradictio non cadit in ipsam rem realiter acceptam, sed tantum in aduersas, & distinctas cognitiones.

Ad confir. Imprimis hæc contradictoria *intendi, non intendi*, sunt per se tantum extrinseca: sed hoc omisso dist. 2. p. mi. non intenditur introductio realiter. neg. mi. non intenditur formaliter. conc. m. & neg. conseq. Realiter intendi introductionem operationum in intellectum, est intendi productionem realiter identificatam: formaliter autem intendi introductionem est velle operationem introduci in intellectum per regulas clare, & expresse de ea introductione loquentes, quales tamen nullæ dantur in Logica; unde contradictio non cadit in productionem, & introductionem, sed in regulas diuersas, illas scilicet, quæ de facto dantur, & alias, quæ non dantur.

431. Ob. 7. In eodem effectu, e. g. equo de novo generato, idem est gradus specificus, & gradus individualis: sed causa creata determinat ad gradum specificum, non determinat ad gradum individualem: ergo ad idem determinat, & non determinat: quæ sunt contradictoria. Resp. conc. ma. dist. 1. p. mi. causa creata determinat ad gradum specificum adæquate, seu universaliter sumptum. conc. 1. p. mi. determinat ad gradum specificum inadæquate sumptum, seu ad hunc identificatum equo recens generato. subdist. determinat ad ipsum determinate sumptum. neg. 1. p. mi. ad ipsum indeterminate sumptum. conc. 1. p. mi. & dist. etiam 2. p. mi. non determinat ad gradum individualem determinate sumptum, sive ad hunc ipsum, cum equo recens producto identificatum. om. 2. p. mi. non determinat ad gradum individualem indeterminate sumptum. neg. 2. p. mi. & conseq.

Supponitur hic, quod non creatura, sed Deus determinet ad individuum, quod si negetur cum Thomistis, & pluribus aliis, eo ipso ruit objectio. Noto

autem

Quid sit, & an detur in Creatis &c. 241
autem quod gradus specificus adæquatus, seu adæquate, aut universaliter sumptus, e. g. equinus, complectatur omnes equos: gradus autem specificus inadæquate, seu particulariter sumptus, sit tantum unus equus, qui ponitur recens generatus; unde ab hoc gradu inadæquate sumpto distinguitur inadæquate gradus specificus adæquate sumptus, tanquam totum a sua parte, & tanquam collectio omnium equorum ab aliquo equo particulari.

432. Jam, quando causa creata dicitur determinare ad gradum specificum, intelligitur determinare ad gradum specificum adæquate sumptum, sed per descensum disjunctum, seu confusum, explicandum: aut, si intelligatur causa creata determinare ad aliquem gradum specificum inadæquatam, seu particularem, intelligitur determinare ad aliquem tantum indeterminate, seu confuse sumptum: quæ ratione determinat ad gradum individualem.

Nempe causam creatam determinare hic significat naturaliter exigere; unde, quando equus e. g. dicitur determinare ad suam speciem, seu gradum specificum, idem significat, ac equum exigere potius producere equum, quam aliud animal; cum igitur causa creata, ut supponitur, non exigat unum individuum determinatum præ altero, ad nullum determinate sumptum determinat; quare verificantur tantum hæc propositiones: *Equus exigit producere aliquem equum: sed non exigit potius producere hunc, quam alium: ubi nulla prorsus est contradictio, ut facile patet.*

ARTICULUS IX.

*Quid sit, & an detur in Creatis Distinctio
Virtualis Extrinseca.*

433. **H**Æc distinctio etiam vocatur *virtualis minor*, communius tamen *præcisiones obiectivæ*: quæ obiectivæ dicuntur, non ideo, quasi aliqua in ipso objecto realis detur præcisio, aut distinctio: sed quia, supposito, quod detur istæ præcisiones, objectum ita se debet habere, ac si una formalitas ipsius esset obiectivæ præcisæ ab altera: sic

causa,

enim, & non aliter, de ipso objecto possunt verificari contradictoria. Consistunt autem istæ præcisiones juxta suos auctores in eo, quod intellectus, cognoscendo aliquod objectum, illud in duas partes metaphysicas intentionaliter scindat: non tantum ita, ut in duobus conceptibus, idem diversimode, seu in ordine ad diversas operationes, aut connotata &c. representantibus, appareat quasi duplex, ut sit in præcisione pure formali: sed ita, ut intellectus unam ex his partibus metaphysicis, seu formalitatibus cognoscat, alteram vero, nec realiter etiam, cognoscat.

434. Sic in casu illo decantatissimo, quando videtur aliquid (quod reipsa est homo) a longe se movens, sed non ita clare, ut possit discerni, an sit homo, vel canis, vel aliud animal, si darentur præcisiones objectivæ, cognosceretur realiter animalitas, rationalitas vero nec realiter cognosceretur, & cognitio representaret animalitatem, nullo autem modo rationalitatem. Has præcisiones esse possibiles, imo frequenter actu dari, asserunt Thomiste cum multis ex nostris, & aliis. Nostri tamen, præsertim recentiores, longè communius eas negant. De S. Thoma, atque Suarezio disputatur, cui parti faveant: ego litem hanc sub iudice relinquo, & istam quæstionem de re ratione potius decidendam existimo.

435. Dico. Non dantur in creatis præcisiones objectivæ, seu distinctio virtualis extrinseca, aut minor. Prob. conclusio eadem fere ratione, qua duæ præcedentes. Non possunt dari præcisiones objectivæ, nisi de eodem realiter ente verificentur prædicata contradictoria, nempe esse cognitum, & non esse cognitum: sed hæc in creatis non possunt verificari: ergo. Confr. Hic syllogismus est bonus, quia clarissime expositivus: *Hoc animal est cognitum: sed hoc rationale est hoc animal: ergo hoc rationale est cognitum*: & præmissæ sunt etiam juxta adversarios veræ: ergo etiam vera est conclusio: ergo ejus contradictoria: *Hoc rationale non est cognitum*: est falsa, adeoque non dantur præcisiones objectivæ.

436. Ad hoc argumentum adversarii varia respondent, & I. Comptonus *disp. 24. Log. sec. 9.* negat, verificari contradictoria; nam ait, tantum eandem rem

rem cognosci inadæquate, non autem adæquate, quæ non sint opposita. Sed quæro, an, dum animal cognoscitur inadæquate, etiam inadæquate cognoscatur rationale, an non: si primum, tunc verum dicitur; nam etiam juxta nos animal tantum inadæquate, sive præcise cognoscitur: sed simul eodem modo cognoscitur rationale, consequenter non dantur præcisiones, nisi pure formales: si autem dicatur secundum, tunc idem cognoscitur inadæquate, & simul non cognoscitur inadæquate, quæ sunt contradictoria.

437. Respondet 2. idem Comptonus *loc. cit.* syllogismum in confirmatione adductum esse malum; eo quod habeat quatuor terminos; cum terminus *animal* in majore sumatur pro statu præcise, in minore vero pro statu reali, adeoque sit æquivocus. At plane in utraque præmissa *animal* sumitur pro statu reali; cum animal realiter conveniat esse cognitum, sicut eidem competit esse visum &c. Adde, quod in eodem statu, in quo sumitur animal, sumatur etiam rationale, adeoque syllogismus non habeat quatuor terminos. Adde, quod ab adversariis non possit explicari, quid sit ille status præcise ab ipsis assertus: certe eum Comptonus non explicat: & si forte vellet dicere, esse eum statum, in quo cognosceretur animal non cognito rationali, luderet in verbis, & responderet, quod est in quæstione.

438. Conantur quidem aliqui auctores explicare statum hunc præcise, vel, ut etiam vocant, objectivum, aut intentionalem: at non satisfaciunt. Quidam dicunt, eum statum esse statum omnino fictum, quem scilicet intellectus fingat: alii dicunt, esse imaginem objecti productam ab intellectu, quæ sit distincta a cognitione, & vocetur verbum mentis: iterum alii dicunt, esse phantasma, quod representet e. g. animal, & non rationale: alii adstruunt idolum aliquod intellectuale, e. g. animalis solus. &c. videri potest Izquierdo *in phar. scientiarum. disp. 13. q. 9.* Sed quidquid de his sit, quæ sunt ex se satis obscura, redit argumentum: Animal, & rationale sunt idem: ergo status fictus, imago, verbum, mentale, phantasma, aut idolum animalis, etiam est

244 Pars I. Disp. II. Quæst. II. Art. IX.
est status fictus, imago &c. rationalis; alias iterum
verificantur contradictoria.

Equidem aliqui recentiores, qui tale phantasma,
aut idolum admittunt, libenter concedunt, non ve-
rificari contradictoria, sed idem realiter esse ido-
lum, aut phantasma, tam rationalis, quam anima-
lis: & hinc ab ipsis non admittuntur præcisiones ob-
jectivæ stricte tales, sed (ut vocant) *præcisiones in-
sensualiter objectivæ*: cum quibus auctoribus non
litigamus; quia revera non consentiunt antiquis præci-
sionum objectivarum patronis, qui simpliciter ne-
gabant, utramque formalitatem eodem modo cog-
nosci: nec discrepant a nobis in eo, quod est ca-
put questionis, an scilicet verificentur contradicto-
ria, sed tantum forte in eo, an cognitio præcisi-
va representet ipsum animal, & rationale, quod
datur a parte rei, an vero tantum aliud esse ob-
jectivum, quod sibi primo phantasia fingit, & postea
etiam intellectus representat: quæ est longe alia
quæstio: quamvis, ut verum fatear, existentia talis
conceptus, phantasmatis, aut idoli, difficulter
possit probari.

439. Respondet 3. idem Comptonus, dictum no-
strum syllogismum esse fallacem, & similem illi, quem
tanquam fallacem adducit Aristoteles 2. *Elenchor.* 4.
& S. Thomas *Opusc.* 39. de fallaciis c. 9. *Cognosco Co-
riscum: Coriscus est veniens: ergo cognosco venien-
tem.* Sed contra est. Hic syllogismus est malus; quia
committitur in eo fallacia accidentis, sive, quia ex
cognitione subiecti infertur etiam cognitio accidentis
in eo recepti: id est, ex cognitione Corisci, qui
est veniens, infertur etiam cognitio ejus motus, seu
adventus: sive ex cognitione venientis specificative
accepti infertur cognitio venientis reduplicative ac-
cepti; unde syllogismus habet quatuor terminos;
nam *terminus veniens specificative acceptus*, & *termi-
nus veniens reduplicative acceptus*, sunt duo termi-
ni. Et hoc plane est, quod vult Aristoteles *loc. cit.*
si bene legatur: nihil simile contingit in nostro syl-
logismo. Si autem in objecto syllogismo terminus
veniens tantum sumeretur specificative, syllogismus
bonus esset.

440. Respondent 4. alii, non quidem posse de eo-
dem

Quid sit, & an detur in Creatis &c. 245
dem ente verificari prædicata contradictoria intrinseca:
posse tamen verificari extrinseca: & talia esse
cognosci, non cognosci. Sed contra est 1. Esse aliquid
extrinsece, & non esse illud ipsum extrinsece, et-
iam sunt simul esse, & non esse: sed propter hoc
principium, quod idem non possit simul esse, & non
esse, non possunt verificari contradictoria intrinseca:
ergo neque possunt verificari contradictoria extrinseca:
& certe quam parum quis potest simul esse vi-
dens, & non videns, amans, & non amans, tam
parum potest simul esse visus, & non visus, ama-
tus, & non amatus.

Contra est 2. Ex contradictoriis extrinsecis sequun-
tur aliqua contradictoria intrinseca; nam, si idem cog-
noscat, & non cognoscatur, sequitur, quod detur,
vel intellectus cognoscens idem, & non cogno-
scens idem, vel cognitio representans idem, & non
representans idem, vel idem objectum cognoscibile,
& non cognoscibile eadem cognitione: quæ sunt præ-
dicata contradictoria intrinseca.

441. Replicant hic aliqui, & negant, *cognoscibile*
esse prædicatum intrinsecum; cum nihil aliud dicat,
quam potentiam producendi cognitionem, quæ po-
tentia objecto cognoscibili est extrinseca: addunt,
etiam negationes, & chimæras, esse cognoscibiles,
quibus tamen nihil est intrinsecum. Sed duplex est
cognoscibilitas, una *activa*, seu aptitudo ad pro-
ducendam cognitionem, quæ fors melius diceretur
cognoscitivitas, & hæc est extrinseca objecto: al-
tera *passiva*, seu aptitudo ad terminandam cog-
nitionem, & hæc est intrinseca objecto, sicut possibi-
litas, amabilitas, quæ sunt intrinseca rebus possi-
bilibus, vel amabilibus; quis enim dicat, Deum
non esse intrinsece amabilem? Quod spectat ad ne-
gationes, & chimæras, vel iste non sunt in se cog-
noscibiles, ut multi tenent cum S. Thoma 1. p.
q. 25. a. 3. in corp. ubi sic ait: *Id enim, quod con-
tradictionem implicat, verum esse non potest; quia
nullus intellectus potest illud concipere: vel, si in se
cognoscibiles sunt, etiam eorum cognoscibilitas ipsis
intrinseca est, non per statum, sed per alienationem.*
Sed de hoc plura in *Metaphysica* a. n. 1283. ubi cum
S. Thoma sentiemus.

442. Re-

442. Respondent 5. alii, etiam nos debere admittere cognitionem creatam, quæ tendat in aliquid, & simul non tendat in omne, quod ei est identificatum; nam, quando cognitio aliqua tendit in Patrem divinum, etiam tendit in naturam divinam: at non tendit in Filium divinum, neque in Spiritum Sanctum, quamvis sint identificati nature divinæ. Sed non est bona hæc argumentatio a divinis ad creata; neque enim eadem mysteria admittenda sunt in istis, quæ in illis: talis cognitio est possibilis circa Deum; quia in hoc datur identitas realis cum distinctione reali in tertio: & datur distinctio virtualis intrinseca inter naturam, & personas: cum ergo verum sit, naturam divinam esse identificatam Patri, & natura esse identificatam Spiritum Sanctum, quin tamen hic sit identificatus Patri, potest etiam verificari, naturam divinam esse cognitam, quin tamen Spiritus Sanctus sit cognitus: ex quo confirmatur suo modo, quod diximus, nempe, non posse verificari prædicata contradictoria extrinseca, nisi etiam verificentur intrinseca.

443. Replicant hic adversarii, nos non magis experiri, quod cognoscamus individuationem alicujus hominis, si cognoscimus ejus naturam, quam experiamur, nos cognoscere personas divinas, si cognoscimus naturam divinam: adeoque, cum cognoscendo naturam divinam non necessario etiam cognoscamus personas divinas, etiam cognoscendo naturam alicujus hominis nos non necessario cognoscere ejus individuationem. Sed contra est. Aliud est, nos cognoscere aliquid, aliud, nos experiri, quod illud cognoscamus; quod enim cognoscamus, vel non cognoscamus individuationem, vel personam, pendet a natura, habente, vel non habente distinctionem virtuales, quod non cadit sub experientiam.

Replicant iterum. Si etiam falsum esset mysterium SS. Trinitatis, & tantum a Christianis confictum, tamen illud eodem modo cognosceremus, ac nunc: ergo distinctio virtualis nil facit ad rem. Sed neg. antec. nam, vel mutato objecto mutatur cognitio: & in eo casu haberetur alia cognitio, quæ naturam divinam aliter cognosceret; vel non mutatur cogni-

Quid sit, & an detur in Creatis, &c. 247
cognitio: & in eo casu etiam cognosceretur persona una divina; quia plures realiter non essent: adeoque iterum natura divina aliter a nobis cognosceretur.

444. Replicant iidem ulterius. De facto ex eo, quod in Deo cognoscatur aliquid, & non cognoscatur omne cum ipso identificatum, non sequitur, quod de nostro intellectu, vel cognitione, verificentur contradictoria intrinseca: ergo dicta n. 440. non omnimode subsistunt. Sed repono, me num. cit. studiose dixisse, verificari aliqua contradictoria intrinseca, vel de intellectu, vel de cognitione, vel de objecto: in divinis verificantur contradictoria de objecto; unde non amplius est necessarium, ut verificentur etiam de intellectu, vel cognitione.

Nam e. g. in his propositionibus: *Intellectus est cognoscens Petrum: Intellectus non est cognoscens Paulum*: non dantur contradictoria de intellectu, neque de cognitione; quia scilicet intellectus non est cognoscens, & non cognoscens idem: atqui objectum, in quo datur distinctio virtualis, se habet æquivalenter ut duo distincta, seu idem, & non idem: adeoque, licet propterea debeant de objecto ita virtualiter distincto verificari contradictoria, non debent verificari etiam de intellectu, vel cognitione.

445. Respondent 6. iterum alii, hæc contradictoria cognosci, & non cognosci cadere supra diversas formalitates objectivas. Sed contra est. Vel iste formalitates sunt jam antecederent ad operationem intellectus aliquo modo distinctæ: vel primum sunt distinctæ per ipsam operationem intellectus. Si adversarii dicant primum, incidunt in distinctionem Scotisticam supra rejectam, & quam etiam ipsi non admittunt. Si dicant secundum, faciunt i. circum vitiosum; ideo enim sunt diversæ formalitates objectivæ, quia sunt objective præcisæ: & ideo objective præcisci possunt; quia sunt diversæ formalitates objectivæ. 2. Operatio intellectus non facit, nisi distinctionem rationis: ergo, nisi jam antecederent ad hanc operationem sint diversæ formalitates, per eam non sunt diversæ, aut distinctæ, nisi pure formaliter. 3. Hæc formalitates quomodocumque explicentur, sunt idem realiter ens: sed

248 Pars I. Disp. II. Quæst. II. Art. X.
sed de eodem realiter ente non possunt verificari
contradictoria: ergo.

Replicant adversarii isti, esse diversas formalitates
objectivas, non formaliter, sed fundamentaliter:
hoc est, objectum esse fundamentum terminativum
talium cognitionum, quæ unum ipsius predicatum
cognoscant, non cognito altero. Sed contra est.
Implicat tale fundamentum, ut hucusque probatum
est; nam implicat fundamentum ad verificanda
de eodem realiter ente contradictoria. Et certe,
ubi non datur realiter, aut saltem intrinsece
virtualiter, unum, & alterum, non potest fundari
cognitio unius sine altero.

446. Respondent denique 7. alii, quod, quando
cognoscitur animal, etiam cognoscatur realiter, &
identice id, quod est rationale: non tamen cognoscatur
rationalitas. Sed contra est. Vel volunt dicere,
quod cognoscatur quidem animal identificatum
cum rationali, non tamen simul cognoscatur
ipsum rationale: & hucusque probavimus, hoc non
posse esse verum. Vel volunt dicere, quod animal
cognoscatur aliquo modo, quicumque is sit, quo
modo non cognoscitur rationale: & hoc etiam non
posse dici rationes nostræ videntur evincere. Vel
volunt dicere, quod animal cognoscatur in ordine
ad sensationes, & rationale non cognoscatur in
ordine ad ratiocinationes: & admittunt præcisiones
pure formales, quas & nos facile admittimus.

ARTICULUS X.

Solvuntur Objectiones.

447. **O**bjic. 1. In casu, quo video a longe aliquid
currere, sed non discerno, an sit homo,
vel brutum, reipsa tamen est homo, cognosco animal,
& non cognosco rationale: ergo dantur præcisiones
objectivæ. prob. 2. p. ant. si cognoscerem rationale,
possem dicere, quod sit rationale: sed hoc non possum
dicere: ergo. prob. maj. ideo possum dicere, quod sit
animal; quia cognosco animal: ergo, si etiam cognosco
rationale, possum dicere, quod sit rationale. Resp. dist. 2. p. ant. non cognosco

Quid sit, & an detur in Creatis, &c. 249
sco rationale realiter. neg. ant. non cognosco illud
formaliter. conc. ant. & neg. conseq.

Realiter cognoscere aliquid significat, quod cognitio
illud tanquam objectum revera attingat, & representet:
formaliter cognoscere autem significat cognoscere
secundum formam denominantem, seu secundum rationem,
propter quam tale, vel tale dicitur objectum: & quia in hoc casu forma denominans
rationale est potentia producendi ratiocinationes,
sicut forma denominans animal est potentia producendi
sensationes, ideo cognoscere rationale formaliter est
illud cognoscere in ordine ad hanc potentiam, seu,
quod pro eodem sumi solet, in ordine ad actus hujus
potentiæ, sive ad ratiocinationes: & cognoscere animal
formaliter est illud cognoscere in ordine ad sensationes,
qui sunt actus proprii animalitatis.

448. Ad prob. dist. maj. si cognoscerem rationale
formaliter, possem dicere, quod sit rationale. conc.
maj. si tantum illud cognosco realiter. neg. maj.
& conc. min. neg. conseq. ad prob. iterum dist. ant.
ideo possum dicere, quod sit animal, quia cognosco
formaliter animal. conc. antec. quia illud tantum
cognosco realiter. neg. ant. & conseq. Si viderem
aliquid a longe se non movens, ita, ut non discernere
m, an esiet animal, an lignum, an saxum, reipsa
tamen esiet animal, cognoscerem animal; quin possem
dicere, quod sit animal.

Dices 1. In dato casu cognosco formaliter animal,
& non cognosco formaliter rationale: sed etiam hæc
sunt contradictoria, inferentia præcisiones objectivæ:
ergo istæ dantur. Resp. dist. 2. p. maj. non cognosco
rationale eodem modo formaliter, sive sub eadem
formalitate, sub qua cognosco animal. neg. maj.
non cognosco sub diversa formalitate, sub qua
neque cognosco animal. conc. maj. & proportionaliter
dist. min. neg. conseq. Tam animal, quam rationale,
cognosco sub formalitate potentiæ sentiendi, sive
in ordine ad sensationes: at nec animal, nec rationale,
cognosco sub formalitate potentiæ ratiocinandi,
sive in ordine ad ratiocinationes.

449. Dices 2. In hoc casu cognosco determinate
animal, non cognosco determinate rationale: hæc
sunt

sunt contradictoria: ergo. Resp. iterum dist. 2. p. maj. non cognosco rationale sub eadem determinatione, sub qua cognosco animal. neg. maj. sub alia diversa determinatione, sub qua neque cognosco animal. conc. maj. & proportionaliter dist. min. neg. conseq. Scilicet cognosco animal ita determinate, ut possim de eo dicere: *Illud est animal*: sed etiam ita determinate cognosco rationale identificatum, ut idem quoque de isto possim dicere: non autem ita determinate cognosco rationale, ut de eo possim dicere: *Illud est rationale*: sed nec ita determinate cognosco animal, ut de hoc possim dicere, quod sit rationale. Eadem distinctione utendum, si objiciatur, animal cognosci clare, expresse, certo &c. nempe dicendum, eadem claritate, expresse, certitudine &c. cognosci rationale, ita, ut de uno possit eadem dari ratio, quae de altero: non vero cognosci rationale diversa claritate, expresse &c.

450. Dices 3. Ad veritatem hujus propositionis: *Ibi est animal*: requiritur determinate animal: non requiritur determinate rationale: ergo adhuc verificantur contradictoria. Resp. neg. conseq. nam sensus 1. p. ant. est: *Requiritur determinate aliquid animal, vel rationale, vel irrationale*: sensus 2. p. ant. est: *Non requiritur determinate animal rationale*: quae neutiquam opponuntur. Si vis, potes distinguere 1. p. ant. requiritur determinate hoc animal, identificatum cum rationali. neg. ant. aliquid animal, qualecumque sit. conc. ant. & neg. conseq.

451. Dices 4. Saltem requiritur determinate gradus genericus animalis: non requiritur determinate gradus specificus rationalis: ergo adhuc dantur contradictoria. Resp. dist. ant. requiritur determinate hic gradus genericus inadequatus, identificatus cum rationali. neg. ant. requiritur determinate gradus genericus adequatus, hoc est, non sufficit aliquid extra totum gradum genericum animalis. conc. ant. & neg. conseq. Nec umbra contradictionis est in his propositionibus; cum alius earum sensus non sit, quam ille, quem dedimus *num. preced.* Et quæso, quæ contradictio in his propositionibus: *Scio determinate, hoc esse aliquid animal: sed non scio quale*:
scio

Quid sit, & an detur in Crutis, &c. 251
scio determinate, esse aliquem numerum stellarum: sed non scio, eum esse parem, vel impari?

451. Dices 5. In dato casu ita clare cognosco animal, ut istud discernam ab omni non ipso: non ita clare cognosco rationale, ut id discernam ab omni non ipso: hæc sunt contradictoria: ergo. Resp. neg. 1. p. maj. nam, cum ponatur illud animal esse homo, & quidem in individuo, non potest discerni ab omni non ipso, nisi non tantum discernatur ab omni bruto, sed etiam ab omni alio homine, quod neutiquam fit in dato casu. Aliud est, quod animal discernatur ab omni non animali: sed etiam rationale discernitur ab omni non animali; quia etiam rationale cognoscitur in ordine ad sensationes: sicut autem rationale non cognoscitur in ordine ad ratiocinationes, ita neque cognoscitur animal. Nec dicas, non posse animal cognosci in ordine ad ratiocinationes; nam utique potest, si identificatum sit rationali.

Sed quæres, qualis cognitio requiratur ad hoc; ut animal, vel objectum, cognoscatur formaliter in ordine ad ratiocinationes. Resp. non sufficere cognitionem, qua præcisè cognoscam principium, vel potentiam ratiocinandi; nam in nostro casu realiter istud principium cognosco, non tamen in ordine ad ratiocinationes: sive non cognosco, ratiocinationes ab eo procedere: imo istud non cognosco, etsi simul realiter cognoscam & ratiocinationes, & earum principium; quia possum utrumque cognoscere, quin cognoscam illas ab isto procedere. Quare requiritur cognitio comparativa, qua comparem principium cum ratiocinationibus, tanquam causam cum effectibus, & qua discernam illud principium ab omni eo, quod non est principium ratiocinationum.

453. Dices 6. Si cognosco rationale, eo ipso cognosco dissimilitudinem, quam habet homo cum bruto: sed hoc ipso etiam cognosco rationale in ordine ad ratiocinationes, & discerno objectum ab omni non rationali: ergo. Resp. dist. maj. eo ipso cognosco dissimilitudinem illam realiter. conc. maj. cognosco illam formaliter. neg. maj. & dist. proportionaliter min. neg. conseq. nam, nisi clare, seu expresse, cognoscam formam denominantem dissimile,
sive

sive rationale, seu potentiam ratiocinandi, in ordine ad ratiocinationes, non discerno objectum ab omni non rationali; si enim ad hanc discretionem sufficeret tantum cognoscere realiter dissimilitudinem, tunc eliciendo hanc primam mentis operationem confusissimam *Omnia dissimilia*, jam omnia inter se discernere, quod est omnino falsum. Quid autem sit rem clare, aut clarius cognoscere, colligi potest ex dictis supra num. 374. & seq.

454. Dices 7. Ponamus, cognitionem durare per duo instantia, & in primo instanti objectum currens esse hominem, in secundo autem instanti, miraculose substitui brutum. Hoc posito in secundo instanti non cognoscitur rationale: ergo nec in primo instanti. prob. conseq. cognitio non potest mutare suum objectum: ergo, si in secundo instanti non cognoscitur rationale, neque cognoscitur in primo. Resp. concessio casu neg. ant. ad prob. respondeo 1. debuisse potius probari antecedens, quod negatur, & non conseq. quod in aliquo sensu est verum. Resp. 2. dist. ant. cognitio non potest mutare objectum verificationis. neg. ant. non potest mutare objectum representationis. conc. ant. & etiam conseq.

455. Aliud est *Objectum representationis*, seu id, quod a cognitione quomocumque representatur, & cuius imago est essentialiter ipsa cognitio; unde hoc mutare cognitio non potest; quia non potest mutare suam essentialitatem. Aliud est *Objectum verificationis*, seu id, in quo cognitio verificatur (supponitur autem talis cognitio esse secunda mentis operatio, seu propositio; nam prima mentis operatio, seu simplex apprehensio proprie non verificatur; quia nihil affirmat, aut negat) & hoc objectum mutari potest; quia non est essentialiter propositio, in hoc potius, quam in alio, verificari: e. g. hac propositio: *Ibi est animal*: non exigit essentialiter potius verificari in homine, quam in equo; nam sufficit ad eius veritatem, sive homo, sive equus, sive aliud animal ibi sit, unde in casu dato mutaretur tantum objectum verificationis, & in primo instanti propositio verificaretur per hominem, in secundo vero per brutum.

456. Dices 8. Juxta nos deberet ista cognitio: *Ibi est*

Quid sit, & an detur in Creatis &c. 253
est animal: representare omnia animalia: sed est inexplicabile, quomodo hoc fieri possit: ergo. Resp. conc. ma. neg. mi. utique enim terminus communis *animal* significat omnia animalia: ergo etiam eadem representat, & quidem non discernendo unum ab alio, de quo plura num. 508. & seq. declaratur insuper ista res hac similitudine. Sint duo gemelli, Petrus, & Paulus, prorsus similes, & sit etiam aliqua imago representans unum, hæc etiam representabit alterum: & si essent plures, etiam milleni ita similes, imago representaret omnes, non per modum binarii, aut plurium, sed per modum unius, id est, ut æque sit imago unius, ac alterius, & vi imaginis non possit discerni, an Petrus, an Paulus, vel alius ita similis, sit depictus, nec vi imaginis Petrus, & Paulus appareant ut duo.

457. Quod si Petrus, & Paulus, vel alii quoad superiorem partem corporis perfecte similes essent, differrent autem in pedibus, si talis imago representaret tantum dimidam partem corporis, eamque superiorem, adhuc representaret omnes ita similes, nec potius unum, quam alterum. Pari ratione cognitio, quæ representat objectum suum ut animal, seu in ordine ad sensationes, secundum quas omnia animalia sunt similia, representat ea omnia per modum unius, & confuse, ut nullum discernatur ab altero: & ratiocinationes, rugitus, hinnitus &c. secundum quos animalia differunt, at in cognitione non exprimentur, se habent ut pedes, non expressi ab imagine.

458. Applicando jam dicta ad casum nostrum de aliquo se movente a longe viso, ajo, in tali casu objectum cognosci sub ratione vitaliter se moventis, seu in ordine ad motum, sponte, & vitaliter progressivum, sub qua ratione omnia animalia conveniunt; quia omnia se vitaliter movere possunt: adeoque cognitio illa representat omnia per modum unius, prout explicatum est. Exceptio tamen fieri deberet, si illud objectum cognosceretur in ordine ad certum motum, vel alia accidentia, non omnibus animalibus convenientia; nam ex-gr. si videretur objectum currere quatuor pedibus, non representaretur homo bipes (unde in tali casu etiam non

cognosceretur rationale) sicut etiam, si videretur ibi animal magnitudine quasi equi, non representaretur equus &c. semper tamen manet verum, quod represententur ea omnia animalia, quæ in ratione representata similia sunt.

459. Ob. 2. Si non dantur præcisiones objectivæ, tunc creatura cognoscens Deum cognosceret realiter omnia prædicata Dei: sed sic Deum comprehenderet, quod est impossibile: ergo. *Confr.* Juxta nos quivis per hanc cognitionem confusissimam *omne ens* cognosceret omnia etiam secreta cordis, imo Dei: hoc est falsum: ergo. prob. mi. si cognosceret omnia, nihil posset novi addiscere: hoc est falsum: ergo: Resp. neg. mi. comprehendere non est tantum rem totam realiter cognoscere, sed est exhaurire rei scibilitatem, & adæquare perfectionem objecti perfectione representationis &c. de quo vide *numer.* 363. hoc nullatenus potest cognitio creata respectu Dei.

Ad *confr.* dist. ma. cognosceret omnia confuse. conc. ma. clare. neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. ad prob. dist. ma. nihil posset novi addiscere ex parte objecti, hoc est, nullum posset objectum cognoscere, quod non jam prius saltem confuse cognovisset. conc. ma. nihil posset novi addiscere ex parte cognitionis, id est, non posset acquirere novas, & clariores cognitiones de objectis; prius tantum obscure, & confuse cognitis. neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. Quod autem idem objectum possit clarius cognosci, probatum jam est *a n.* 374.

460. Ob. 3. Potest quis eandem rem simul affirmare, & negare: ergo potest etiam eandem rem simul cognoscere, & non cognoscere. Resp. om. ant. neg. conseq. Affirmare, & negare eandem rem, est tantum ponere duas propositiones contradictorias: non autem est, eas verificari; nam, si etiam simul ponerentur, tunc una esset vera; altera falsa, neque una propositio esset negatio alterius: at eundem intellectum cognoscere, & simul non cognoscere eandem rem, est verificari propositiones contradictorias, & unum est negatio alterius.

Interim tantum omisi antecedens; quia communissime negatur, quod idem intellectus simul elice-

cere possit duo judicia contradictoria, seu simul assentiri duabus propositionibus contradictoriis scienter; nam assentiretur falso ut falso, seu cognito non tali, quod non potest. Si tamen intellectus non sciat, se idem affirmare, & negare, quia nescit esse identificata, tunc utique potest tales duas propositiones ex errore elicere; quia tantum assentiretur falso, existimato ut vero: sed non propterea ambæ propositiones verificarentur; quia nunquam objectum se ita haberet, prout utraque enunciat: & taliter se haberet, qui diceret: *Existit Deus: sed non est trinus, & unus.*

461. Ob. 4. Non implicat contradictoria per intellectum: sed ex præcisionibus objectivis tantum sequuntur contradictoria per intellectum: ergo sunt possibile. Resp. dist. ma. id est, intellectus potest fingere aliquid impossibile, vel involvens contradictoria. conc. ma. potest facere, ut contradictoria simul sint vera. neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. An possint in intellectu coexistere, vel non, judicia, aut assensus contradictorii, diximus *num. præc.* tantum addo, posse intellectum etiam scienter apprehendere duas propositiones contradictorias; quia potest eas examinare, & secum postea determinare, cui assentiri velit: nunquam tamen potest eas veras simul reddere, quod tamen necessarium esset ad faciendas præcisiones objectivas.

462. Ob. 5. Ex nostra sententia sequeretur, quod propositio: *Ibi est animal: faciat hunc sensum: Ibi est ens cognitum in ordine ad sensationes: sed non facit hunc sensum; alias esset cognitio reflexa: ergo.* *Confr.* Per istam propositionem præcinditur animal a rationali: ergo cognoscitur animal præcisum a rationali: ergo propositio est reflexa. Resp. neg. ma. Propositio ista quidem cognoscit suum objectum in ordine ad sensationes, & facit ita cognitum: at non præsupponit ita cognitum; nam nulla cognitio est objectum hujus propositionis: sed ipsa cognoscendo præcisive suum objectum cognoscit illud in ordine ad sensationes, & per seipsam facit exercite cognitum tali modo, qui exprimitur per vocem animal; nam, ut diximus *num.* 365. nomina non significant res nude sumptas, sed ut substantes concepti-

ceptibus. Si petas ulterius, quomodo ergo debeat exponi propositio: *Ibi est animal*: respondeo, eam esse tam claram, ut non indigeat expositione: si autem velis verba synonyma, do hæc: *Ibi est principium sentiendi*. Ad confirm. dist. 1. conseq. cognoscitur animal jam antecedenter præcisum per aliam cognitionem. neg. 1. conseq. præcisum per hanc ipsam propositionem, seu potius per hanc ipsam exercite præcindendo. conc. 1. conseq. & neg. 2. conseq. Præcindere non est cognoscere jam antecedenter præcisum, & cognitio præcisiva non debet habere pro objecto aliam præcedentem cognitionem: adeoque in præcisione debet dari reflexio.

463. Ob. 6. Potest contingere, ut, si prius per unicam cognitionem cognovi centum homines, postea recorder hujus cognitionis, sed ita, ut simul tantum recorder unius hominis, adeoque hanc cognitionem tantum cognoscam, ut representativam unius hominis: ergo præcindo objective unum prædicatum cognitionis ab altero. Resp. neg. conseq. In hoc casu cognosco realiter omnia prædicata cognitionis, & cognosco realiter representationem centum hominum, sed imperfecte, sive non formaliter ut talem, seu in ordine ad centum homines: sicut quando realiter cognosco rationale, sed non in ordine ad ratiocinationes.

Experientie autem hujus origo est dependentia nostrarum cognitionum a speciebus phantasticis; nam his speciebus non excitatis neque excitantur species intellectuales: neque etiam istæ operantur plus, quam id, ad quod a phantasmatis determinantur. Jam vero species phantasticæ, cum sint materiales, divisibiles, & corruptibiles, possunt secundum aliquas sui partes corrumpi: item possunt excitari secundum aliquas partes, & non secundum alias: in quibus casibus non dabitur perfecta, & totalis recordatio objecti prius cogniti, vel etiam cognitionis prius habitæ. Unde in casu objecto, vel species phantasticæ representativæ centum hominum sunt omnes destructæ usque ad unam, vel certe una sola fuit excitata.

464. Ob. 6. Qui negant præcisiones objectivas, eo ipso eas faciunt: ergo istæ debent admitti. prob. ant.

ant. qui aliquid negat, cognoscit, quod negat: ergo, qui negat præcisiones objectivas, eas cognoscunt: sed, qui istas cognoscunt, eas faciunt: ergo. prob. mi. subf. qui cognoscunt præcisiones objectivas, cognoscunt animal præcisum a rationali: sed, qui hoc cognoscunt, faciunt præcisiones objectivas: ergo. Resp. 1. retorq. arg. Adversarii negant, animal præcindi objective a principio sentiendi, seu ab ipso animali: ergo etiam faciunt præcisionem objectivam animalis ab animali: quod etiam juxta ipsos est falsum.

465. Resp. 2. neg. ant. ad prob. imprimis dico, graves auctores cum S. Thoma citato n. 411. negare, & nos cum ipsis in *Metaph. n. 1291.* negaturos, quod impossibilia possint cognosci: quo negato ruit totum argumentum. Sed hic transmitto, quod impossibile possint cognosci, & hinc om. ant. & 1. conseq. neg. mi. subsumpt. ad hujus prob. dist. ma. qui cognoscunt præcisiones objectivas, cognoscunt animal præcisum a rationali, directe, vel exercite, id est, exercite præcindendo animal a rationali. neg. ma. cognoscunt animal præcisum a rationali reflexe, sive cognoscunt animal (& simul realiter etiam rationale) sed una cum cognitione impossibili, quæ falso dicitur existere, & directe cognoscere animal sine rationali, sive illud ab hoc objective præcindere. conc. ma. & dist. mi. qui hoc, id est, animal ita præcisum, cognoscunt directe, seu exercite præcindendo animal a rationali, faciunt præcisiones objectivas. conc. mi. qui tantum cognoscunt animal (& simul rationale identificatum) reflexe, sive una cum cognitione impossibili, modo explicata se tenente ex parte objecti. neg. mi. & conseq.

466. Cognitio præcisiva directa, ut dictum num. 462. non habet pro objecto aliam cognitionem, quæ pro priori præcindat: sed ipsa cognitio directa præcindit, & denominat objectum præcisum. At vero cognitio reflexa habet pro objecto aliam cognitionem priorem, nec ipsa necessario denominat objectum præcisum: & in nostro casu, si propositio reflexa esset affirmativa, supponeret objectum jam esse præcisum a prævia cognitione directa: cum autem sit negativa, supponit contrarium, scilicet objectum

quum non esse objective præcisum a cognitione directa; eo quod cognitio, quæ negatur existere, & re ipsa impossibilis est, non possit objecto tribuere denominationem realem præcisi. Sed neque ipsa cognitio reflexa præcindit: certe talis cognitio negans præcisiones objectivas tam parum eas facit, quam parum facit chimeram, qui eam negat; unde objectum, seu animal nullatenus præcinditur, neque dantur præcisiones objectivæ.

467. Dices. Cognitio reflexa cognoscit etiam objectum cognitionis directæ: sed hoc objectum est animal præcisum a rationali: ergo cognitio reflexa cognoscit animal ita præcisum. Resp. dist. ma. cognitio reflexa cognoscit etiam objectum cognitionis directæ solum, & eodem modo, quo illud cognoscit directæ. neg. ma. non solum, nec eodem modo. conc. ma. & om. mi. in sensu, quem explicavimus nu. 465. dist. conseq. ergo cognitio reflexa cognoscit animal ita præcisum solum, & eodem modo, quo illud cognoscit cognitio directæ. neg. conseq. non solum, nec eodem modo. conc. conseq.

468. Sicut Deus cognoscit objecta nostrarum cognitionum confusarum, atque etiam cognoscit ipsas nostras cognitiones, ea objecta confuse, & imperfecte representantes, itemque earum modum imperfectum representandi: at non cognoscit etiam ipse modo imperfecto, & confuso, sed perfectissimo, & clarissimo: sicut etiam cognitio reflexa cognoscens præcisiones objectivas, cognoscit earum objectum, seu animal, at non eodem modo, seu animal solum, sed una cum rationali (quod realiter etiam cognoscit) & cum cognitione impossibili, quæ falso dicitur existere, & directe cognoscere animal sine rationali; insuper non cognoscit animal eo modo impossibili, quo istud cognosceret illa cognitio directæ, si existeret: sive non cognoscit sine rationali verbo: ista cognitio reflexa cognoscit complexum ex animali, ex rationali, & ex cognitione chimerica, hocque complexum chimericum negat dari. Sub finem noto, hoc concretum *sola animalitas*, vel *solum animal*, prout in hac quæstione accipitur, involvere jam aliquam cognitionem, tanquam formam denominantem, scilicet illam ipsam cognitionem

259
Quomodo inter se distinguantur &c. 259
nem impossibilem, de qua modo diximus, adeoque omnem cognitionem, quæ pro objecto habet solum animalitatem, vel solum animal, hoc ipso non esse directam, sed reflexam.

ARTICULUS XI.

Quomodo inter se distinguantur Gradus
Metaphysici.

469. **G**radus Metaphysici sunt prædicata identificata rebus, quarum sunt gradus. Vocantur Metaphysici; tum, quia de iis tractare per se ad Metaphysicam spectat, quamvis jam longa consuetudine Logici ad melius explicanda universalia de iis agant: tum, quia non sunt partes physicæ rerum, sed metaphysicæ tantum, & totum constituunt, non per physicam, sed per metaphysicam tantum compositionem, quæ etiam formalis, seu rationis dicitur.

470. Vocantur autem gradus, quia aliqui ex iis sunt superiores, seu latius patentes, alii inferiores, seu minus late patentes; & hinc in linea prædicamentali instar graduum scalæ dispositi sunt, ut ab inferioribus ad superiores ascendi, vel vicissim ab his ad illos descendi possit: e.g. a gradu individuali Petri, qui etiam vocatur *Petritas*, & uni tantum convenit, ascenditur immediate ad gradum infimæ speciei, seu hominis, qui jam latius patet, & omnibus hominibus convenit: ab isto ascenditur ad gradum generis infimi, nempe animalis, adhuc latius patentem, utpote tam brutis, quam hominibus convenientem: inde pergitur ad gradum viventis denuo ampliorem; & sic ulterius. Eodem etiam modo descenditur.

471. Porro, gradus hi aliquando sumuntur in concreto, ut animal, & rationale, aliquando in abstracto, ut animalitas, & rationalitas. Item quandoque intelliguntur adequati, vel completi, quando scilicet sumuntur universaliter pro omnibus inferioribus, de quibus prædicari possunt: e. gr. animal, tanquam gradus metaphysicus adequatus, & completus, sumitur pro omnibus animalibus, rationalibus, & irrationalibus. Aliquando autem hi gradus intel-

intelliguntur *inadequati*, vel *incompleti*, quando scilicet tantum sumuntur pro aliqua specie inferiore, vel omnino tantum pro aliquo individuo, cui identificantur: e.g. *animal*, tanquam gradus metaphysicus *inadequatus*, & *incompletus*, significat tantum vel *animal rationale*, aut *rugibile*, vel omnino tantum unum individuum animalis, e.g. *Petrum*.

472. Jam, quando queritur, an, & quomodo inter se distincti sint isti gradus, imprimis non agitur de divinis; nam quomodo predicata divina, vel perfectiones divine inter se distinguantur, tractari debet a Theologis: dein etiam non agitur de his gradibus, universaliter, seu adequate sumptis; est enim per se evidens, quod sic accepti inter se distinguantur realiter *inadequate*; nam omnia animalia rationalia (& multo magis unum individuum animalis rationalis) evidenter distinguuntur ab omnibus universum animalibus, tanquam pars a toto. Itaque quæstio hæc versatur tantum circa hos gradus *inadequate*, & *incomplete* sumptos, seu eidem supposito, vel individuo *inexistentes*, ex. gr. quomodo in Petro inter se distinguantur gradus animalis, corporis &c.

473. Dico 1. cum communissima. Gradus isti in eodem individuo non distinguuntur inter se realiter. Prob. conclusio. Non habetur ullum signum distinctionis realis inter hos gradus: nec est ulla ratio probans talem distinctionem: ergo non est dicendum, quod sint ita distincti; cum entia non sint multiplicanda sine necessitate. prob. ant. non habetur separabilitas, nec oppositio producentis, & producti, quæ sunt signa distinctionis realis: neque etiam potest asferri ulla alia ratio distinguendi eos realiter: ergo.

Confirm. Isti gradus omnes realiter identificantur eidem tertio: ergo etiam identificantur inter se. consequentia est certa. prob. ant. isti gradus omnes sunt de eodem tertio determinate affirmabiles in recto: ergo ex *num. 341.* identificantur eidem tertio. prob. ant. de eodem e. gr. Petro (ut omnes communissime admittunt) possunt in recto affirmari omnes gradus metaphysici ei *inexistentes*; nam verissimæ sunt hæc propositiones: *Petrus est homo: Petrus est animal: Petrus est vivens: Petrus est substantia* &c. ergo.

474. Dico 2. Isti gradus distinguuntur inter se distinctione pure formali, de qua *num. 366.* ita nostri communissime. Prob. concl. Non distinguuntur isti gradus realiter, ut modo probatum; nec virtualiter, aut formaliter ex natura rei; quia istæ distinctiones in creatis sunt impossibiles: ergo tantum possunt distingui formaliter, sive per conceptum: quæ est nostra assertio; nam per *distinguuntur* intelligitur hic ab auctoribus idem, ac *possunt distingui*, seu potentia, & capacitas ad distinctionem, eo fere modo, quo in definitionibus solet tantum intelligi potentia ex dictis *n. 11.* nam, si actualiter non fiant ulli conceptus diversi de istis gradibus, etiam non distinguuntur actualiter. Quod autem possint de his gradibus fieri diversi conceptus *inadequati*, est innegabile ex *n. 364.* Hæc autem distinctio graduum est *distinctio rationis ratiocinata*, seu cum *fundamento in re*; nam res ipsa, his gradibus metaphysice constituta, præbet fundamentum eos distinguendi, de qua re vide *n. 368. & 369.*

475. Ob. 1. contra 1. concluf. Gradus corporis est separabilis a gradu viventis: ergo sunt inter se realiter distincti. ant. prob. in morte animalis remanet gradus corporis: non remanet gradus viventis: ergo sunt separabiles. Resp. neg. ant. ad prob. neg. 1. p. ant. Gradus corporis metaphysicus in vivente, non est tantum materia prima, etiam ut informata formis elementaribus, vel partialibus, si iste præter animam in viventibus admittantur: sed est totum compositum vivens, seu complexum ex materia prima, & ipsa anima, ac unione: quod complexum, cum in morte animalis non maneat, neque manet gradus corporis metaphysicus, qui fuit in vivente; quamvis tunc detur gradus corporis metaphysicus cadaveris, qui tamen non fuit adequate idem cum gradu corporis viventis.

476. Ob. 2. Gradus metaphysici, licet possint de se invicem prædicari in concreto, non tamen possunt de se invicem prædicari in abstracto: ergo non sunt inter se realiter identificati. Resp. neg. ant. nam veræ sunt hæc propositiones: *Animalitas est rationalitas: Animalitas est substantia: quin etiam veræ est propositio: Animalitas, vel rationalitas est vita: intel-*

intelligendo vitam in actu primo, seu potentiam eliciendi actus vitales: non autem vitam in actu secundo, seu ipsum actum vitalem; nam hic est distinctus ab animalitate, tanquam effectus a sua causa.

Dices. Tamen non potest dici: *Humanitas est homo*: vel etiam: *Animalitas est homo*: ergo. Resp. neg. conseq. In his propositionibus terminus *homo* non sumitur tantum pro gradu specifico, adæquate identificato cum natura humana, vel humanitate: sed pro supposito humano, quod præter gradum specificum dicit adhuc aliquid aliud, scilicet subsistentiam, de qua non est locus hic disputandi: hæc autem, sicut distincta est ab uno gradu metaphysico, ita etiam distincta est ab omnibus aliis; unde minime impedit, quo minus omnes inter se identificentur.

477. Ob. 3. Gradus metaphysici componuntur ex partibus realiter distinctis: ergo distinguuntur realiter. Confr. 1. Si gradus metaphysicus individualis non distinguitur realiter a gradu specifico, erit species immultiplicabilis: hoc non admittitur: ergo. Confrim. 2. Aliqui saltem gradus distinguuntur inter se plus, quam formaliter: ergo realiter. ant. prob. animal, & principium sentiendi distinguuntur formaliter ex n. 370. sed animal, & rationale distinguuntur plus, quam animal, & principium sentiendi: ergo distinguuntur plus, quam formaliter.

Resp. dist. conseq. distinguuntur partes graduum inter se realiter. conc. conseq. ipsi gradus. neg. conseq. nam, cum omnes gradus constituantur ex eisdem partibus, non est differentia, aut distinctio inter unum, & alterum: imo si hoc argumentum aliquid probaret, tunc quilibet gradus deberet esse realiter distinctus a seipso, quod nec adversarii volunt. Ad 1. confr. dist. ma. hæc species inadæquata, seu hic gradus individualis specificus, erit numerice immultiplicabilis, sive unum, & idem individuum, non poterit esse duo, vel tria individua. conc. ma. species adæquate sumpta, seu gradus specificus, erit immultiplicabilis, ita ut non possint dari plura individua similia in eadem specie. neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq.

478. Ad 2. confr. dist. ant. aliqui gradus distinguuntur plus, quam formaliter, hoc est, ultra aliquam

quam distinctionem formalem. conc. ant. ultra omnem distinctionem formalem. neg. ant. & conseq. ad prob. conc. totum in sensu distinctionis modo data. Scilicet distinctio formalis capit magis, & minus, & minor est distinctio rationis ratiocinantis, quæ datur inter animal, & principium sentiendi, quam sit distinctio rationis ratiocinatæ, quæ datur inter animal, & rationale: quin etiam una distinctio rationis ratiocinatæ est minor, quam altera, si hæc habeat majus fundamentum, quam illa: e. g. minor est distinctio rationis ratiocinatæ inter animal, & rationale, quam inter rationale, & corpus &c. Quæ contra 2. conclusionem objici possent, jam præoccupata sunt a n. 371.

DISPUTATIO III.

De Universalibus.

479. **P**ORPHYRIUS natione Tyrius, vel Bathaneus ex Phœnicia, prius dixerat Malchus (quod Syris regem significat) sed postea ex magistri sui Longini voluntate assumpsit nomen Porphyrii, quod Græcis purpuram significat. Teste Socrate aliquando fuit Christianus, at postea religionis defertor: infectatus est Christianos acerbissimis libris, quos varii SS. Patres refellere compulsi sunt, in quorum scriptis adhuc aliqui ejus errores extant; nam ipsi libri, a Porphyrio contra religionem nostram vulgati, jussu Theodosii senioris fuere combusti. De cætero erat Porphyrius Philosophus de secta Platonis non contemnendus: cum autem videret, in Aristotelis organo sæpe mentionem fieri quinque universalium, nempe generis, speciei, differentie, proprii, & accidentis, isagogen quandam, seu instructionem conscripsit, in qua hos terminos explicavit, eamque Chrysaorio patricio Romano dedicavit: & hæc quinque universalia communiter ab auctoribus assignantur, atque de his præfati disputatione acturi sumus.